

A BUVINOL 5 G GYOMIRTÓSZER KÍSÉRLETI ALKALMAZÁSA KOCSÁNYOSTÖLGY ERDŐSÍTÉSÉBEN

Németh
András

A Budapesti Vegyiművek a BUVINOL (25% Aktinit PK + 25% 2,3,5-TE hatóanyagot tartalmazó) gyökérherbicid WP alakja mellett kialakította annak granulátum formáját BUVINOL 5 G néven. Utóbbi alak az előbbi hatóanyagtartalmának 10%-át tartalmazza egységnyi volumenre számítva és alkalmazására kocsányostölgy erdősítésben 1973. évben kísérletet végeztünk.

A kísérletet a Soproni Tanulmányi Áll. Erdőgazdaság területén állítottuk be, a Rőjtökmuzsaji Erdészet Pusztacsalád 50/a erdőrezsletben, kétéves kocsányostölgy erdősítésben, 10 × 10 m-es kis parcellákon, véletlen elrendezésben. Négyeszeres ismétlésben 50, 100, 150, 200 kg/ha dózisu és kontroll kezeléseket alkalmaztunk. A granulátumot 1973. május 19-én kézi kiszórással juttattuk a talajra, az első (40 cm széles) sorkapálás után. A talaj pseudoglejes barna erdőtalaj, cementált kavicsréteggel. A területre május 30-án 0,1 mm; június 3-án 6,5 mm, 5-én 27,7 mm; 6-án 23,2 mm, 7-én 0,7 mm eső hullott.

A KÍSÉRLET ÉRTÉKELÉSE

A kísérletben 1973. július 23-án gyomborítási %-ot becsültünk minden kezelésben és ismétlésben. SzD₅% értéket számolva a kezeléseket összehasonlítva látható, hogy 50 és 100 kg/ha-os dózisaink nem szignifikáns gyomirtó hatásúak. A 150 és 200 kg/ha-os adagok már üzemi szempontból megfelelő gyomirtó hatást mutattak (1. táblázat). (Az Európai Gyomirtási Kutatótanács — EWRC — által javasolt vegyszeres gyomirtási értékelés alkalmazását erdősítéseinkben általában irreálisnak tartom. Az 50%-os gyompusztulást pl. rossznak, a 75%-osat pedig nem kielégítőnek nevezi. Régi erdészeti gyakorlat a gyomok „veszélyességi szint” alá szorítása s egyébként megtűrése, igaz még a vegyszerezések előtti időkből. Véleményem szerint a szubletális dózisokról szóló eddigi ismeret sem ér-

1. táblázat

A gyomborítási % változása kocsányostölgy erdősítésben BUVINOL 5 G kezelés hatására (1973)

Pusztacsalád 50/a erdőrezslet Adatok: gyomborítási %/parcella

Kezelés	Ismétlések száma				Átlag
	1	2	3	4	
50 kg/ha	100	100	95	100	98,75
100 kg/ha	95	95	95	85	92,50
150 kg/ha	85	90	75	80	82,50
200 kg/ha	95	70	50	75	72,50
Kontroll	100	100	100	100	100
SzD ₅ %					13,51

vényesülhet teljesen, hiszen egyik fő gátlója — különösen sorkezelés esetén — a környező, kezeletlen és parlagterületeken maradt gyomnövényzet, mint genetikai puffer.)

A kontroll területen és a legalacsonyabb (50, 100 kg/ha-os) dózisokkal kezelt parcellákon a kapált sorokban felverődött a muhar. A magasabb dózisoktól (150, 200 kg/ha-osaktól) a fűfélék kipusztultak, a muhar is visszaszorult. A vadmurok viszont megmaradt. Néhány parcellán vaddisznótúrás nyomait észleltük s a feltúrt területek gyommentesek voltak. Valószínű, hogy kiszórás után lazították föl a talajt a disznók és „mintegy megművelve” — az eső elé készítve — fokozták a herbicidhatást. (A parcella vaddisznótúrásán kívül eső többi területre továbbra is gyomos maradt.)

Gyakorisági sorrendben az előforduló gyomok:

Gyakoriság 5% fölé:

egynyári seprence [*Stenactis annua* (L.) NEES]

cérnatippan [*Agrostis tenuis* SIBTH]

vadmurok [*Daucus carota* L.]

hamvas zörgőfű [*Crepis tectorum* L.]

mezei katáng [*Cichorium intybus* L.]

lándzsás útifű [*Plantago lanceolata* L.]

zöld muhar [*Setaria viridis* (L.) P. B.]

közönséges oroszlánfog [*Leontodon hispidus* L.]

Gyakoriság 5% alatt:

kis ezerjófű [*Centaurium minus* MNCH]

útszéli imola [*Centaurea micranthos* GMEL]

apró szulák [*Convolvulus arvensis* L.]

lyukaslevelű orbáncfű [*Hypericum perforatum* L.]

réti lórom [*Rumex obtusifolius* L.]

mezei aszat [*Cirsium arvense* (L.) SCOP]

közönséges gyíkfű [*Prunella vulgaris* L.]

közönséges cickafark [*Achillea millefolium* L.]

réti imola [*Centaurea jacea* L.]

borsfű pereszlány [*Calamintha clinopodium* SPENN]

pelyhes selyemperje [*Holcus lanatus* L.]

pongyola pitypang [*Taraxacum officinale* WEB]

fekete üröm [*Artemisa vulgaris* L.]

szarvaskerep [*Lotus corniculatus* L.]

indás pimpó [*Potentilla reptans* L.]

siskanád [*Calamagrostis epigeios* (L.) ROTH]

kúszó boglárka [*Ranunculus repens* L.]

réti boglárka [*Ranunculus acer* L.]

ezüstös pimpó [*Potentilla argentea* L.]

mezei tikszem [*Anagallis arvensis* L.]

útszéli bogáncs [*Carduus acanthoides* L.]

nagy csalán [*Urtica dioica* L.] stb.

Feltűnő volt a közönséges cickafark eltűnése a 100, 150, 200 kg/ha-os dózisokkal kezelt területről, valamint a csalán és a siskanád kipusztulása is. Ezen növények már a vegetációs időszak kezdete után kaptak kezelést és a BUVINOL-ra érzékenyen reagáltak.

A muhar a kezeletlen parcellák kapált sorában (40 cm-es szélességben) „tisztá tenyészetben” felverődött. A kezelt területen ez nem következett be.

A kocsányos tölgy csemetéiken fitotoxikus hatás nem mutatkozott. Az alkalmazott herbicid és a liztharmat fertőzőitás kapcsolatának feltárására vizsgálá-

latot állítottunk be, de még további kutatások szükségesek. Előzetesen annyit, hogy lényeges eltérést nem észleltünk a kezelt és kezeletlen területek liszthar-
mat fertőzöttségére vonatkozóan, az adott kísérletben.

EREDMÉNYEK, KÖVETKEZTETÉSEK

1. A *BUVINOL 5 G* nagyobb dózisa (150—200 kg/ha-os adagok) jól helyettesíthetik a *BUVINOL 50 WP*-t a permetezővíz-ellátás szempontjából problémás helyeken. Követelmény: a granulátum egyenletes és lehetőleg eső előtti (csapadékos) időszakban való kijuttatása.

2. Jó, ha a vegetációs időszak indulása előtt, vagy legkésőbb közvetlen induláskor történik a szer kiszórása. A *BUVINOL*-ra egyébként érzékeny gyomok jól reagálnak kifejelettebb fenofázisukban is a kezelésekre. A gyomirtás azonban ez esetben csak részleges lehet, mert az ellenállóbb gyomfajok rezisztenciája fejlettebb fenofázisban általában erősebb. A szükséglet szerint, illetve a gyomflóra összetételének ismeretében dönthetünk arról, hogy melyik kezelési változatot alkalmazzuk.

3. Az erdészeti körülmények ismeretében, a jövőt illetően az a módszer is helyesnek látszik, hogy vegetációs szünetben, vagy tavasszal a *BUVINOL 5 G* adag felét, esetleg 2/3-át juttatják csak ki a kezelendő területre és a fennmaradó dóziszrészét május—júniusban felülkezelés formájában alkalmazzák. (Ez utóbbi esetenként lehet — megfelelő hatóanyagtartalmú — *BUVINOL 50 WP* is.)

4. A lefolytatott kísérletünkben a *BUVINOL*-ra legérzékenyebb gyomfajok:

siskanád

nagy csalán

nyári seprence

lándzsás útifű

mezei katáng

közönséges cickafark

5. Ugyanezen kísérletek során rezisztenciát mutató gyomfajok:

lyukaslevelű orbáncfű

mezei aszat

útszéli bogács

muharfélék

lórom-félék.

Hazánkban az erdőgazdálkodás nagy területein a granulált kiserelési formában alkalmazott *BUVINOL*-ra jelentős feladat vár. A vegyszeres gyomirtás a munkaerőhiány gondjainak leküzdésében segíthet elsősorban az erdőgazdán.

A jelenlegi vegyszerárak mellett a jó munkaszervezésre, takarékoságra különösen ügyelni kell. A hagyományos módszerre 1500—2000 Ft/ha ápolási költséget számolva a 1,5—2,0 q/ha-nyi *BUVINOL 5 G* adag alkalmazása hozzávetőlegesen ugyanannyi — bár elsősorban anyag — költséget igényel.

Немет А.: ОПЫТНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ГЕРБИЦИДА БУВИНОЛ 5 Г В НАСАЖДЕНИЯХ ДУБА ЧЕРЕЩАТОГО

Опытами подтверждено, что гербицид Бувинол 5 Г (2,5 М Актинит ПК + 2,5% хлоринол), вносимый в дозах 150—200 кг/га, обеспечивает удовлетворяющий с производственной точки зрения гербицидный эффект на псевдоглиевой бурой лесной почве с цементированным щебенным слоем, в двухлетних насаждениях дуба черешчатого, в комбинации с мотыжением в полосах шириной 40 см. Для лесохозяйственных целей наиболее целесообразным оказывается использование гранулированных форм гербицидов.

Németh, A.: THE EXPERIMENTAL APPLICATION OF THE BUVINOL 5 G HERBICIDE IN SESSILE OAK AFFORESTATIONS

Experiments have justified from an operative viewpoint that the doses of 150—200 kg/ha of the *BUVINOL 5 G* (2.5% Actinit PK + 2.5% clorinol) herbicide have had an adequate effect in a two-year old sessile oak plantation applied in combination with row hacking of 40 cm width on a brown pseudogley forest soil having a cemented layer of gravel. In forestry applications the granulated form of herbicides seems to be the most suitable.